

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základné Práva](#) > [Czechia](#)

Vnútroštátne súdy a iné mimosúdne orgány

Autor obsahu

Česko

Česko

Vnútroštátne súdy

V prípadoch žalôb pre diskrimináciu má vo všeobecnosti na prvom stupni právomoc príslušný okresný súd žalovaného (t. j. toho, kto sa mal dopustiť diskriminácie). Po vyčerpaní všetkých riadnych odvolacích prostriedkov je možné obrátiť sa s individuálnou ústavnou sťažnosťou na [Ústavný súd](#).

Ústavný súd (*Ústavní soud*)

Joštova 8, 660 83 Brno 2

Tel.: +420 542 162 111

Fax: +420 542 161 309, +420 542 161 169

E-mail: podani@usoud.cz

Ústavný súd je súdny orgán na ochranu ústavnosti. Jeho postavenie a právomoci sú zakotvené v Ústave Českej republiky. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov. Jeho úlohou je predovšetkým chrániť ústavnosť a základné práva a slobody vyplývajúce z Ústavy, Listiny základných práv a slobôd a ďalších ústavných zákonov Českej republiky, ako aj garantovať ústavný charakter výkonu štátnej moci.

Ústavný súd podľa článku 87 ústavy rozhoduje okrem iného o ústavnej sťažnosti právnických alebo fyzických osôb na konečné a právoplatné rozhodnutia a iný zásah subjektov verejného sektora do ústavne zaručených základných práv a slobôd týchto osôb. Rozhodnutia Ústavného súdu sú konečné a neexistuje možnosť sa proti nim odvolať.

Na webovom sídle súdu sa nachádza sprievodca konaním o ústavnej sťažnosti, ktorý obsahuje základné informácie týkajúce sa konania (pozri <http://www.usoud.cz/pruvodce-rizenim-o-ustavni-stiznosti>).

Národné inštitúcie pre ľudské práva

Hlavným národným orgánom ochrany ľudských práv, ktorý sa zaoberá porušovaním základných ľudských práv, je Verejný ochranca práv (*Veřejný ochránce práv*) (pozri ďalej).

Na vládnej úrovni ľudské práva patria do právomoci ministra pre ľudské práva, rovnaké príležitosti a legislatívu (*Ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu*); ďalej sa ľudskými právami zaoberajú napríklad Rada vlády pre ľudské práva, Rada vlády pre rovnosť žien a mužov, Rada vlády pre národnostné menšiny a Vládny výbor pre zdravotne postihnutých občanov ako poradné orgány vlády.

Verejný ochranca práv (*Veřejný ochránce práv*)

[Verejný ochranca práv](#)

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefón: +420 542 542 111
Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

Verejný ochranca práv je monokratický, nezávislý a nestranný štátny orgán, ktorý stojí mimo verejnej správy. Nejde teda o subjekt verejného sektora. Pôsobí v oblasti ochrany osôb pred postupom subjektov verejného sektora a ďalších inštitúcií vykonávajúcich štátnu správu v týchto prípadoch:

- ak je ich konanie v rozpore s právom,
- ak ich konanie síce nie je v rozpore s právom, ale je inak chybné či nevhodné, a teda nezodpovedá zásadám demokratického právneho štátu a dobrej správy vecí verejných,
- ak sú tieto orgány nečinné.

Ochranca je oprávnený zaoberať sa sťažnosťami týkajúcimi sa činností:

- ministerstiev a iných správnych orgánov s pôsobnosťou pre celé územie Českej republiky a správnych orgánov, ktoré im podliehajú,
- miestnych a krajských orgánov (t. j. obcí a krajov), ale len pri výkone štátnej správy, teda nie vtedy, keď rozhodujú vo svojej vlastnej oblasti pôsobnosti (samospráva),
- Českej národnej banky, pokiaľ ide o jej pôsobnosť ako správny orgán,
- Rady pre rozhlasové a televízne vysielanie,
- Polície Českej republiky s výnimkou vyšetrovania, keď pôsobí v trestnom konaní,
- Armády Českej republiky a Hradnej stráže,
- Väzenskej služby Českej republiky,
- zariadení určených na zadržiavanie osôb a odpykávanie si trestov odňatia slobody, súdom nariadenú alebo ústavnú starostlivosť a súdom nariadené lekárske ošetrenie,
- zdravotných poisťovní,
- orgánov súdu a štátneho zastupiteľstva pri výkone štátnej správy (najmä pokiaľ ide o otázky prietahov v konaní, nečinnosti súdov a nevhodného správania sudcov), nie však sťažnosti na rozhodnutie súdu alebo štátneho zástupcu ako takého.

Od roku 2006 vykonáva Verejný ochranca práv aj dohľad nad dodržiavaním práv zadržaných osôb.

Verejný ochranca práv nie je oprávnený vstupovať do súkromnoprávných vzťahov ani sporov (vrátane sporov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi, aj keď je zamestnávateľom štátny orgán). Jedinou výnimkou sú sťažnosti na diskriminačné zaobchádzanie – v takých prípadoch ochranca môže zasahovať aj v súkromnoprávnej sfére.

Ochranca môže viesť nezávislé vyšetrovania, ale nemôže nahrádzať činnosť orgánov štátnej správy ani rušiť alebo meniť ich rozhodnutia. Ak však zistí pochybenie, môže od úradov či inštitúcií požadovať, aby vykonali nápravu.

Ak orgán štátnej správy alebo zariadenie, v ktorom sú zadržiavané osoby, nespĺní svoju povinnosť súčinnosti s ochrancom práv alebo neprijme dostatočné opatrenia na nápravu zistených nedostatkov, ochranca môže o celej záležitosti informovať verejnosť.

Zverejnenie informácií je sankcia, ktorú ochrancovi umožňuje zákon. V takýchto prípadoch môže ochranca oznámiť verejnosti aj mená a priezviská konkrétnych osôb, ktoré konali v mene úradu, ktorý sa dopustil pochybenia.

Sťažnosť Verejnému ochrancovi práv musí podať ten, kto sa dožaduje ochrany svojich práv, alebo jeho zákonný zástupca. V prípade, že sa podnet podáva v zastúpení inej osoby, je nutné doložiť túto skutočnosť písomnou plnou mocou či iným dokladom s uvedením povahy oprávnenia.

Sťažnosť musí vždy obsahovať:

- meno a priezvisko, bydlisko a telefónne číslo sťažovateľa, v prípade právnickej osoby názov, sídlo a osobu oprávnenú konať v jej mene,
- opis podstatných okolností problému vrátane oznámenia, či daná záležitosť bola predložená aj inému orgánu a výsledok tohto predloženia,
- označenia úradu či úradov, na ktoré je sťažnosť zameraná,
- doklad o tom, že sťažovateľ sám neúspešne vyzval úrad, ktorého sa sťažnosť týka, na nápravu,
- pokiaľ bolo v danej záležitosti vydané nejaké rozhodnutie, je potrebné, aby sťažovateľ priložil jeho kópiu,
- a kópie dokumentov, ktoré s vecou súvisia a obsahujú dôležité informácie.

Dĺžka vyšetovania a spracovania sťažnosti je individuálna a vždy závisí od okolností a zložitosti prípadu. V zákonoch sa pre ochrancu nestanovujú žiadne lehoty, ale ochranca sa snaží v rámci svojich právomocí riešiť všetky podnety čo najrýchlejšie.

Proti spôsobu vybavenia podnetu a rozhodnutia o ňom zo strany ochrancu nie je povolený žiadny právny prostriedok nápravy (odvolanie).

Sťažnosť možno podať

Písomne – na vytlačenej [formulári podnetu](#), odoslanom poštou na adresu: Veřejný ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno. Je možné zvoliť aj formu listu.

Elektronickou poštou (aj bez elektronického podpisu) – e-mailom zaslaným na adresu podatelna@ochrance.cz s opisom podstaty problému alebo ešte lepšie vyplnením [formulára podnetu](#) a jeho odoslaním e-mailom.

Prostredníctvom dátovej schránky – ID Kancelárie veřejného ochrancu práv je jz5adky. Dátová správa môže obsahovať vyplnený formulár podnetu alebo list s dôležitými informáciami o probléme.

Pomocou interaktívneho [online formulára](#) elektronickej podateľne, ktorý zaručuje, že podnet bude mať všetky požadované náležitosti.

Osobne v podateľni Kancelárie veřejného ochrancu práv (Údolní 39, Brno), každý pracovný deň v čase 8:00 – 16:00 h Týmto spôsobom možno doručiť sťažnosť spolu s prílohami nielen písomne (na papieri), ale aj na nosiči údajov.

Osobne do protokolu – v pracovných dňoch v čase 8:00 – 16:00 h možno osobne prísť do kancelárie príjmu podnetov v budove Kancelárie veřejného ochrancu práv, kde sťažnosť spracuje a spíše právnik kancelárie.

Špecializované orgány pre ľudské práva

Verejný ochranca práv a sťažnosti detí

V Českej republike nie je zriadený úrad detského ombudsmana, ale sťažnosťami detí týkajúcimi sa ochrany ich práv a záujmov sa v súčasnosti zaoberá Verejný ochranca práv.

[Verejný ochranca práv](#)

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefón: +420 542 542 888
Fax: +420 542 542 112

E-mail: deti@ochrance.cz

Deti sa na Verejného ochrancu práv môžu obrátiť rôznymi spôsobmi, a to formou obyčajného listu zaslaného poštou alebo odovzdaného osobne na adrese Verejnej ochrankyne práv (*Veřejná ochránkyně práv*), Údolní 39, 602 00 Brno, alebo prostredníctvom [interaktívneho formulára](#), ktorý je potrebné vyplniť podľa návodu, prostredníctvom e-mailu zaslaného na adresu deti@ochrance.cz alebo osobne na adrese Verejného ochrancu práv, kde problém s dieťaťom preberie a spíše právnik z kancelárie ombudsmana.

Zo sťažnosti by malo byť jasné najmä:

- na koho sa dieťa sťažuje (s uvedením aspoň názvu úradu, prípadne inej inštitúcie či osoby, s ktorou dieťa prišlo do styku),
- meno, priezvisko, dátum narodenia a bydlisko dieťaťa,
- špecifikácia problému,
- kontaktné údaje, teda telefónne číslo, e-mailová a poštová adresa.

Ochranca môže dieťaťu pomôcť napríklad vtedy, keď:

- sociálny pracovník/pracovníčka nepostupuje správne,
- súdne konanie trvá dlho,
- sudca/sudkyňa sa správa nevhodne,
- dieťa je šikanované v škole,
- dieťa nebolo prijaté do školy,
- v detskom domove je neobvykle prísny režim, dochádza k šikanovaniu a pod.,
- rodičia nedostali svoje sociálne dávky,
- úrady nesprávne vypočítali dôchodok prarodičov,
- stavebný úrad nerieši zlý (štrukturálny a technický) stav budovy alebo sused stavia bez povolenia,
- úrady neriešia skládku odpadu na mieste, na ktorom je zakázané skládokovanie,
- nebola vybavená reklamácia na tovar, ktorý nefungoval.

Verejný ochranca práv naopak nemôže napríklad:

- zmeniť rozhodnutie súdu,
- vstupovať do vyšetrovania Polície ČR (isté právomoci v týchto veciach má štátny zástupca, ktorý dozerá na prácu polície),
- zasahovať do osobných sporov osôb (napr. susedského sporu o pozemok, do vzájomných sporov rodičov či iných rodinných príslušníkov a pod.) – v takýchto prípadoch je potrebné obrátiť sa na súd.

Inštitúcie poskytujúce pomoc obetiam diskriminácie

Verejný ochranca práv

Údolní 39
Brno, 602 00

Telefón: +420 542 542 111
Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

Podľa zákona o verejnom ochrancovi práv (*zákon o veřejném ochránci práv*) poskytuje ochrana obetiam diskriminácie metodickú pomoc:

- vyhodnotí, či skutočne môže ísť o diskrimináciu podľa antidiskriminačného zákona (*antidiskriminační zákon*),
- poradí obeti diskriminácie, aké má možnosti ďalšieho postupu, na koho sa má obrátiť a ako podať návrh na začatie konania z dôvodu diskriminácie.

V rámci podania návrhu ochrancovi s cieľom vyšetriť prípad diskriminácie je nutné čo najpresnejšie pomenovať, v čom sa správanie javí ako diskriminačné a doplniť návrh všetkými dôkazmi, ktoré môžu doložiť diskrimináciu.

Úrad na ochranu osobných údajov (*Úřad pro ochranu osobních údajů*)

[Úrad na ochranu osobných údajov](#)

Pplk. Sochora 27
170 00 Praha 7

Telefón: +420 234 665 111

Fax: +420 234 665 444

E-mail: posta@uouu.cz

Úrad na ochranu osobných údajov je nezávislým orgánom, ktorý:

- dozerá na dodržiavanie zákonom stanovených povinností pri spracovaní osobných údajov,
- vedie register povolených spracovaní osobných údajov,
- prijíma podnety a sťažnosti občanov na porušenie zákona,
- poskytuje konzultácie v oblasti ochrany osobných údajov.

Činnosť úradu je vymedzená zákonom č. 101/2000 Sb. o ochrane osobných údajov a o zmene niektorých zákonov, ako aj niektorými ďalšími zákonmi.

Zmyslom zákona o ochrane osobných údajov je právo na ochranu osoby pred neoprávneným zasahovaním do jej súkromného a osobného života a neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním osobných údajov, zaručené Listinou základných práv a slobôd.

Každý, kto zistí alebo má dôvodné podozrenie, že jeho osobné údaje sa spracovávajú v rozpore s právom na ochranu jeho súkromného a osobného života a v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov (okrem iného vtedy, keď sa spracúvajú nepresné údaje alebo presahujú účel, na ktorý boli požadované), má právo obrátiť sa na úrad so sťažnosťou.

Sťažnosť, v ktorej sa upozorňuje na podozrenie z porušenia zákona o ochrane osobných údajov, by mala obsahovať:

- označenie subjektu podozrivého z porušenia zákona o ochrane osobných údajov,
- opis činnosti zahŕňajúcej spracovanie osobných údajov, v ktorej priebehu došlo k porušeniu zákona o ochrane osobných údajov,
- uvedenie osobných údajov (alebo aspoň ich kategórií) spracovaných v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov,
- listiny či iné materiály (prípadne ich kópie), ktoré dokladajú vzťah medzi oznamovateľom (sťažovateľom) a subjektom, ktorý nesprávne spracoval jeho osobné údaje,
- listiny či iné materiály (prípadne ich kópie), z ktorých možno odvodiť porušenie zákona o ochrane osobných údajov,
- prípadné uvedenie odkazov na dostupné zdroje, ktoré môžu svedčiť o opisovaných skutočnostiach,
- kontaktné údaje na oznamovateľa (sťažovateľa).

Podnet možno podať aj anonymne na adresu úradu alebo ho zaslať elektronicky.

Podávajúca osoba nie je v žiadnom následnom správnom konaní účastníkom konania, môže však byť prizvaná ako svedok.

Ďalšie špecializované úrady

Hlavným orgánom, na ktorý sa fyzické osoby môžu obrátiť v prípade porušenia základných ľudských práv, je Verejný ochranca práv. Medzi ďalšie subjekty pôsobiace v tejto oblasti patrí napr.:

Správa utečeneckých zariadení Ministerstva vnútra (*Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra*)

<http://www.suz.cz/>

Lhotecká 7
143 01 Praha 12

Telefón: +420 974 827 118

Fax: +420 974 827 280

E-mail: podatelna@suz.cz

Správa utečeneckých zariadení je štátny útvar, ktorý je podriadený námestníkovi ministra vnútra pre verejný poriadok a bezpečnosť (*náměstek ministra vnitra pro veřejný pořádek a bezpečnost*). Spolupracuje s vládnymi a

medzinárodnými inštitúciami, so samosprávou a s mimovládnyimi organizáciami. Spravuje aj prevádzkované zariadenia na zaistenie cudzincov a od roku 2009 prevádzkuje sieť centier na podporu integrácie cudzincov v krajských mestách.

Česká republika zabezpečuje prostredníctvom správy utečeneckých zariadení žiadateľom o azyl, azylantom a zadržaným cudzincom ubytovanie a ďalšie služby, a to na základe zákona č. 326/1999 Sb. o pobyte cudzincov na území ČR a zákona č. 325/1999 Sb. o azyle. Jej úlohou je zabezpečiť pre tieto osoby zodpovedajúce a dôstojné podmienky.

Národná rada osôb so zdravotným postihnutím ČR, z. s. (*Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s.*)

Partyzánská 7
170 00 Praha 7 – Holešovice
Telefón: 266 753 421
E-mail: nrzpccr@nrzp.cz

Národná rada osôb so zdravotným postihnutím ČR je od 11. decembra 2014 zapísaná ako spolok s celoštátnou pôsobnosťou, ktorý zastupuje záujmy osôb so zdravotným postihnutím pri styku so štátnymi a s verejnými inštitúciami. Úlohou rady je prispievať k integrácii osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti a dôsledne obhajovať ich ľudské práva. Je hlavným poradným orgánom Vládneho výboru pre zdravotne postihnutých občanov.

Medzi jej priority ďalej patrí:

- koordinácia postupu organizácií osôb so zdravotným postihnutím vo veciach spoločného záujmu,
- informovanie verejnosti o otázkach týkajúcich sa zdravotného postihnutia,
- monitorovanie prípadov diskriminácie osôb so zdravotným postihnutím,
- realizácia projektov na zlepšenie života osôb so zdravotným postihnutím,
- plánovanie v oblasti rovnakých príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím na regionálnej úrovni,
- prevádzka celoštátnej siete poradní odborného sociálneho poradenstva,
- vydávanie publikácií, časopisov a informačných materiálov.

Iné

V Českej republike existuje celý rad neziskových organizácií, ktoré sa zaoberajú problematikou ochrany ľudských práv a pomáhajú ľuďom v prípade porušenia týchto práv.

Centrum pre integráciu cudzincov, o. p. s. (*Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.*)

<https://www.cicops.cz/en/>

Pernerova 32/10, 186 00, Praha 8
E-mail: info@cicpraha.org

Občianske združenie Centrum pre integráciu cudzincov bolo založené v roku 2003 s cieľom pomáhať cudzincom pri začleňovaní do českej spoločnosti.

Zameriava sa na poskytovanie ambulantných a terénnych sociálnych služieb a vzdelávacích programov pre cudzincov, ktorí sú dlhodobo či natrvalo usadení v ČR. Centrum pôsobí vo všetkých českých krajoch, ale ťažiskom jeho činnosti je Praha a Stredočeský kraj. Táto organizácia je registrovaným poskytovateľom sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách (*zákon o sociálních službách*) a je akreditovaná podľa zákona o dobrovoľníckej službe (*zákon o dobrovolnické službě*).

Medzi hlavné činnosti organizácie patrí:

- poskytovanie služieb sociálneho poradenstva prisťahovalcom: trvale a dlhodobo usadeným cudzincom a osobám s medzinárodnou/doplnkovou ochranou,
- poskytovanie pracovného poradenstva a vývoj programov a aktivít pre prisťahovalcov s cieľom pomôcť im vstúpiť na trh práce,
- realizácia nízkoprahových (otvorených) kurzov češtiny a ďalších špecializovaných kurzov češtiny pre cudzincov, čo zahŕňa vývoj nových a progresívnych metód vyučovania,

- realizácia ďalších vzdelávacích aktivít (školenie lektorov češtiny a cudzích jazykov, vyučovanie cudzích jazykov, ďalšie vzdelávanie lektorov, doučovanie, počítačové kurzy atď.),
- dobrovoľnícky program – mentoring formou individuálnej spolupráce klientov a dobrovoľníkov a organizácia voľnočasových a spoločenských aktivít, stretnutí, diskusií, tematických večerov a pod.,
- informačné aktivity – semináre, informačné materiály.

Cieľom všetkých programov je umožniť prisťahovalcom v Českej republike viesť samostatný a dôstojný život v tejto krajine a zároveň zaistiť, že budú rešpektovať a poznať miestne právne predpisy a čisto medziľudské normy správania a konania. Na druhej strane hostiteľská spoločnosť bude podporovať porozumenie, ústretovosť a rešpekt k individualite každého migranta.

■ Posledná aktualizácia: 16/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.